

середовища. Стимулювання зацікавленості батьків і учнів у збереженні і зміцненні здоров'я. Удосконалення змісту і форм фізичного виховання і перетворення його в діючий засіб охорони і зміцнення здоров'я учнів, гармонізацію особистості. Перетворення уроку фізичної культури у предмет гуманітарного і природознавчо-наукового циклу через формування стійкого інтересу до самопізнання через усвідомлення особистих фізичних можливостей. Реалізація індивідуально-типологічного підходу до учня у процесі його розвитку і удосконалення. Створення нових форм організації фізичного виховання школярів на підставі сучасних інформаційних (комп'ютерних) технологій. Пропагандистська і освітницька діяльність. Реальне функціонування системи валеологічного моніторингу передбачає знаходження додаткових фінансових коштів.

Здоров'я дітей — це та сфера, внесок в яку є першочерговим завданням для майбутнього держави, і економити на ньому, є, необачно.

ЛІТЕРАТУРА

1. И.Якиманская. Разработка технологии личностно-ориентированного обучения // Вопросы психологии, - 1955. - N2.
2. Г.Дмитренко. Стратегический менеджмент в системе образования. -К.: МАУП, - 1999.
3. Концепція виховання дітей та молоді у національній системі освіти. - Рішення колегії Міністерства освіти України від 28 лютого 1996 р.
4. Концепція позашкільної освіти та виховання. - Рішення колегії Міністерства освіти України від 25 грудня 1997 р.

PHYSICAL HEALTH AS ONE OF COMPOSING PARTY OF THE PROGRAM OF DEVELOPMENT OF THE EDUCATION SYSTEM OF THE ENERGDAR CITY HALINA BELAYA

Southern Ukrainian Pedagogical University after K.D.Ushinskiy

In article author given positive sides of functioning of the system of valeological motoring and physical health on example of the program of development of the educational system of the Energodar city. Zaporizhyan region.

ОРГАНІЗАЦІЯ РЕКРЕАЦІЙНО-ОЗДОРОВЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У МІСЬКИХ ПАРКАХ

ТАРАС БЛИСТІВ

Львівський державний інститут фізичної культури

Розвиток туризму, зокрема в західноукраїнському регіоні, і перетворення його в потужну галузь господарства вимагає від держави додаткових інвестицій. Цей регіон загалом характеризується значним туристично-рекреаційним потенціалом: помірний клімат, мальовничий ландшафт Карпат, оптимальні екологічні умови, розроблені спеціалістами моделі районів відпочинку.

Разом з тим не для кожної сім'ї доступна мандрівка з туристичною чи пізнавальною метою до мальовничих Карпат. Тому, в умовах сучасного кризового економічного стану і низького рівня доходів громадян, досить важливим є використання міських парків і зон масового відпочинку в оздоровчих цілях.

Метою проведеного дослідження було вивчення теоретичних засад та практичного використання міських парків, як засобу зміцнення та покращання здоров'я

громадян, їх поліфункціональності, що дозволяє поєднувати відпочинок, дозвілля, рекреацію з вивченням та охороною історико-культурних, етнографічних цінностей.

Насамперед, нас цікавила активізація використання міських парків, яка не потребує надмірного фінансування і прийнятна для місцевих бюджетів. Це організація теренкурів, будівництво майданчиків для рухливих і спортивних ігор з метою проведення на території парку індивідуальних, сімейних, малогрупових фізкультурно-оздоровчих занять; у зв'язку з цим буде залучено додаткові матеріальні витрати громадян.

Як свідчать чисельні дослідження (В.Б.Спектров, В.М.Баранов, П.С.Пасічний, В.С.Петровський та ін.) заняття просто неба серед зелених насаджень, мальовничих пейзажів сприяють підвищенню емоційного тону, загартуванню організму, зміцненню здоров'я рекреантів, реалізують потребу людини у спілкуванні з природою.

Велике значення має використання паркових зон (обладнання музеїв, дидактичних стежок). При правильному підході до проблеми відпочинку в міських парках можна сформулювати основу для розвитку туризму як шансу отримання коштів, необхідних для функціонування рекреаційних зон, що також сприятиме створенню додаткових робочих місць.

Щоб запобігти спонтанному і, на майбутнє, збитковому використанню природних об'єктів відпочинку, необхідно виробити і затвердити на місцевих рівнях концепцію діяльності рекреаційних зон із дотриманням домінуючого акценту вимог щодо охорони природного та історико-культурного довкілля.

Прикладом є створення у 1993 р. у м.Львові на частині унікальної природно-історичної території регіонального ландшафтного парку "Знесіння" площею 312 га. Названа на честь християнського свята Вознесіння, ця земля увібрала таємниці багатьох епох, починаючи з 5-2 ст. до н. е. Тут збереглися цінні археологічні пам'ятки, зокрема, сліди оборонного городища та капища на горі Баба (9ст.), городища на Світовидовому полі (10-11ст.), фундамент оборонної вежі (13ст.), гора Лева, парк "Стара стрільниця", цвинтар Старого Знесіння, костел св. Войцеха (16ст.), церква св. Іллі (17ст.), церква Вознесіння.

Відвідувачі парку мають змогу залучитися до вивчення рослинного світу. На території ростуть рідкісні рослини, які не характерні для інших територій, а саме: ключ-трава, зозулині сльози, зозулинець Фукса, булатка великоквіткова та ін., вісім з них занесені до Червоної книги.

Призначення цього парку поліфункціональне, що важливо для міських умов. Разом із відпочинком та фізкультурними заняттями можна вивчати пам'ятки історії і культури, які в декілька разів перевищують середню щільність фіксованих пам'яток по Україні (7,9 одиниць на 100 км²). У 2000 році на конкурсі Міжнародного комітету локальних місцевих ініціатив, що відбувся в канадському м. Діас серед 59 країн з 200-ма учасниками: Чікаго, Маямі-Дейт (США), Порто-Алегро (Бразилія), парк "Знесіння" посів друге місце в категорії "Управління земельними ресурсами".

Сьогодні парк вже став об'єктом навчальної практики студентів ЛДІФК, які спеціалізуються з рекреаційно-оздоровчої і туристичної діяльності. Кафедра рекреації та оздоровчої фізичної культури надає допомогу адміністрації парку з питань регульованого впровадження різних форм активного відпочинку населення, обладнання місць занять.

Своєрідне й унікальне розташування в межах міста парків і паркових зон - це чудова передумова, для розвитку туризму, рекреації, проведення сезонних, тематичних таборів, фестивалів, свят.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бобров Р.В. *Все о национальных парках* - М: Молодая Гвардия, 1987 - 222 с.
2. Вуйцік В. *Церкви Знесіння. Галицька брама*, 1997.

3. *Мацола В. // Рекреаційно- туристичний комплекс України. // - Львів: Інститут регіональних досліджень НАНУ, 1997. –259 с.*
4. *Пархомик И.И. Как сохранить здоровье. - К: Наукова думка, 1981. –176 с.*

RECREATIONAL ACTIVITIES ORGANIZATION IN CITY PARKS TARAS BLYSTIV

Lviv State Institute of Physical Culture

The aspects of using the city parks as the objects of active rest are considered. Their usage on the territory of the "Znessinia" regional landscape park in L'viv with the aim of organizing the citizens' rational leisure is described.

ПРОБЛЕМИ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНИХ ЗАНЯТЬ ЖІНОК СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ (кінець ХІХ — початок ХХ ст.)

ЯРОСЛАВ БОДНАР

Тернопільський державний педагогічний університет імені В.Гнатюка

Суттєві суспільно-політичні зміни у європейських країнах і, зокрема, в Австро-Угорщині в кінці ХІХ — на початку ХХ століття, без сумніву, мали свій вплив на український жіночий рух у Східній Галичині. Змістом діяльності перших жіночих організацій Галичини — Клубу русинок у Львові, жіночого кружка в Коломиї (1893 рік заснування), жіночого товариства в Городенці, жіночого клубу в Тернополі (1894 р.) було навчання історії рідного краю, домашньо-побутових дій (кухваріння, крою, шиття), культурної поведінки, а також фізичних вправ. Формувався новий тип жінки, жінки суспільної поведінки.

Проте, більша частина українського народу майже не брала участі в політичному та громадському житті, а роль української жінки, на думку редакційної колегії журналу "Українське юнацтво", була далеко не такою, якою б вона могла бути. "Ще дужче як мушину придавив її тягар політичної неволі, а жакливе кріпатство і панщина обернули її в звичайну рабину. І треба було чимало зусиль і трудів, щоб видвинути українську жінку з цього страшного положення та промостити їй шлях до нової діяльності в користь своєї нації" [1, 4].

Перш ніж зупинитись на характерних особливостях занять фізичними вправами жінок досліджуваного періоду, виявимо причини, які спонукали дівчину, жінку до занять фізичними вправами. По суті, на жінку, як на слабшу половину людства, природа поклала значно більшу відповідальність, ніж на чоловіків. Проявляється вона в двох основних аспектах. Перший — жінка має нелегкий і дуже відповідальний обов'язок народити дитину. Відповідно до цього майбутня мати повинна вже від дитячих років готуватися, дбаючи про розвиток свого тіла. Другим аспектом є те, що мати повинна виховати дитину здоровою, готовою долати перешкоди, які траплятимуться на її життєвому шляху.

Отже, одним із шляхів завоювання українською жінкою свого місця серед спільноти була її участь у фізкультурному і спортивному житті. Значення й вагу фізичного виховання для жінки важко переоцінити. Оксана Суховерська у своїй праці "Роля жінки у фізичному вихованні" цілком справедливо зазначає, що "...через жінку можна оздоровити цілий народ. Жінка й мати може привести на світ здорове покоління, як вихователька — може покермувати дальшим здоров'ям дітей та впоїти в них переконання, що здоров'я — це скарб, що є власністю не лише даної одиниці, але цілого народу" [2, 12].